

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

**Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja malih i srednjih
preduzeća
2011-2015, za 2015. godinu**

Podgorica, jun 2015.

Na osnovu Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015, Vlada Crne Gore je na sjednici od 08-592 od 26.03.2015. donijela Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015, za 2015. Godinu

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća je, u skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-592 od 26.03.2015., **pripremila Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015, za 2015. godinu**

Na osnovu Okvirnog petogodišnjeg Akcionog plana Strategije razvoja MSP 2011-2015 i analize Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana za 2015.godinu, identifikovane su aktivnosti i institucije u čijoj nadležnosti je realizacija istih. Nakon toga su u narednoj fazi su prikupljene informacije od strane institucija javnog, privatnog sektora i međunarodnih organizacija. Definisani su očekivani rezultati, izvori verifikacije, procjena potrebnih finansijskih sredstava za njihovu realizaciju i izvor sredstava. Prvi nacrt Akcionog plana 2015. je urađen nakon analize dostavljenih informacija i upućen na prijedloge i sugestije. Nacrt Akcionog plana 2015. je upućen Koordinacionom timu za izradu i implementaciju Strategije razvoja MSP 2011-2015 na usvajanje, a nakon toga i Vladi Crne Gore na usvajanje.

Planirane aktivnosti Akcionog plana 2015. su razvrstane po Strateškim ciljevima definisanim Strategijom razvoja MSP i odnose se na:

5. Pобољшanje poslovnog okruženja
6. Jačanje finansijske podrške
7. Jačanje konkurentnosti MSP i promociju preduzetništva
8. Podršku početnicima u biznisu-start up.

U kreiranju Akcionog plana 2015. zastupljeni su principi koje se odnose na:

- Nastavak započelih aktivnosti koje već ostvaruju uticaj na razvoj i rast MSP sektora;
- Definisane i realizaciju novih aktivnosti koje će doprinijeti daljem razvoju i rastu MSP sektora;
- Sprovođenje preporuka Akta o malim preduzećima EU (SBA) i procesa pregovora sa EK u okviru Poglavlja 20. Preduzetništvo i industrijska politika.

1. Sprovođenje Akcionog plana

Imajući u vidu kompleksnost implementacije politike MSP, odnosno Akcionog plana Strategije MSP u 2015. godini, efikasna **koordinacija** na implementaciji svih utvrđenih aktivnosti je od ključnog značaja za ostvarivanje očekivanih rezultata utvrđenih Strategijom MSP 2011-2015.

Realizacija aktivnosti je u nadležnosti brojnih ministarstava i institucija javnog sektora, ali i u nadležnosti udruženja u okviru privatnog, MSP sektora, a određen broj aktivnosti se realizuje uz podršku međunarodnih institucija/organizacija i donatorskih projekata:

1. Ministarstva

1. Ministarstvo ekonomije
2. Ministarstvo finansija
3. Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
4. Ministarstvo održivog razvoja i turizma

5. Ministarstvo prosvjete
6. Ministarstvo nauke
7. Ministarstvo rada i socijalnog staranja
8. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

2. Državne institucije

1. Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
2. Investiciono-razvojni fond
3. Zavod za zapošljavanje
4. Centar za stručno obrazovanje
5. Zavod za školstvo
6. Zavod za statistiku
7. Uprava Carina
8. Institut za standardizaciju

3. Banke

1. Centralna banka Crne Gore

4. Poslovna udruženja/NVO

1. Privredna komora Crne Gore
2. Unija poslodavaca Crne Gore
3. Montenegro biznis alijansa
4. Asocijacija poslovnih žena
5. Centar za razvoj nevladinih organizacija

5. Međunarodne organizacije/programi

1. EBRD Bas program.

Kako bi se obezbijedilo sprovođenje Akcionog plana 2015. od ključnog značaja su institucije i tijela koja učestvuju u izradi i implementaciji politike MSP i to:

- Ministarstvo ekonomije/Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
- Koordinacioni tim za izradu i implementaciju Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015
- Savjet za podsticanje konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015.

Direkcija za razvoj MSP, sa jedne strane obezbjeđuje **koordinaciju u izradi** kao i **monitoring** i **evaluaciju** definisanih aktivnosti, dok sa druge strane sama učestvuje u realizaciji određenog broja aktivnosti, uglavnom mjera nefinansijske podrške sektoru MSP.

U toku 2015. godine formiraće se radna grupa za statističko praćenje sektora MSP koja će uraditi dokument kojim će se definisati obezbjeđenje indikatora za statističko praćenje sektora MSP u skladu sa Strategijom MSP.

Za sprovođenje Akcionog plana 2015. obezbijeđeno je ukupno 87,957,807.45 €:

- javni sektor (uključujući kapitalni budžet i IRFCG) – 86.409.523,75 € (98,24%)
- privatni sektor – 173.917 € (0,20%)

međunarodne organizacije/donatori –1.374.366,70€ (1,56%)

Od ukupne vrijednosti sredstava javnog sektora 87,957,807.45 €, najveći iznos je opredijeljen za finansijsku podršku IRFCG, 80.000.000€ odnosno 90,95%.

Institucije javnog sektora-budžeta su obezbijedile 5,867,183.75 € ili 6.67% ukupnog budžeta i saglasnost na sredstva Budžeta.

LISTA SKRAĆENICA

Asocijacija "Poslovna žena"	APŽ
Biznis inkubatori	BI
Biznis centri	BC
Biciklistički savez Crne Gore	BSCG
Central European Free Trade Agreement	CEFTA
Centralna banka Crne Gore	CBCG
Centar za stručno obrazovanje	CSO
Corporate Social Responsibility-Društvena odgovorost	CSR
Centar za razvoj nevladinih organizacija	CRNVO
Competitiveness Innovation Program	CIP
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća	Direkcija za razvoj MSP
Društveno odgovorno poslovanje	DOP
EBRD Business Advisory Services Program	EBRD BAS program Crna Gora
EBRD Shareholder special fund	EBRD fond za finansiranje BAS programa u CG
Evropska investiciona banka	EIB
Entrepreneurship Innovation Program	EIP
Evropski centar za informacije i inovacije Montenegro	EIICM
Evropski investicioni fond	EIF
Evropska Unija	EU
Institut za standardizaciju	ISME
Investiciono-razvojni fond Crne Gore	IRFCG
Javno preduzeće Nacionalni pakovi Crne Gore	JPNPCG
Higher education and research for innovation and competitiveness project	HERIC
Koordinacioni tim za izradu i implementaciju Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015	Koordinacioni tim
Mala i srednja preduzeća	MSP
Ministarstvo finansija	MF
Ministarstvo ekonomije	ME
Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	MIDT
Ministarstvo pravde	MP
Ministarstvo kulture	MK
Ministarstvo prosvjete	MP
Ministarstvo nauke	MN
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	MRSS
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	MORiT
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	MLJMP
Montenegro biznis alijansa	MBA
Market Access Barriers Data Base-baza podataka o barijerama za ulazak na tržište	MADB - baza podataka
Naučno-istraživačka djelatnost	NID
Poreska uprava	PU
Privredna komora Crne Gore	PKCG
Planinarski savez Crne Gore	PSCG
Savjet za unaprjeđenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi	Savjet za regulatornu reformu
Savjet za podsticanje konkurentnosti na mikro nivou	Savjet za konkurentnost
Sanitary and Phitosanitary – sanitarna i fitosanitarna baza	SPS baza
Statistical Office of the European Comission	EUROSTAT
Small Business Act- EU Akt o malim preduzećima	SBA
Tehničke trgovinske barijere	TBT Platforma
Unija poslodavaca Crne Gore	UPCG
Univerzitet Donja Gorica	UDG
United Nation Development Program	UNDP
Uprava carina	UC
Vlada Crne Gore	Vlada CG
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	ZZZCG
Zavod za statistiku Crne Gore	Monstat

STRATEŠKI CILJ 1. POBOLJŠANJE POSLOVNOG OKRUŽENJA

	Aktivnosti	Očekivani rezultati	Izvori verifikacije	Procjena potrebnih finansijskih sredstva				Nadležnost
				Izvori				
				Ukupno	Javni sektor	Donatori	Privatne institucije	
1.1.	Operativni cilj: Smanjenje regulatornog rizika							
<i>1.1.1</i>	<i>Zadatak: Ukidanje nepotrebnih propisa i izmjena/pojednostavljanje administrativnih postupaka</i>							
1.1.1.4.	Akcioni plan sprovođenja Preporuka	Implementacija preporuka „Giljotine propisa” planirane Akcionim planom za 2015. godinu	Akcioni Plan Giljotine propisa http://www.sr.r.gov.me/srr Inovirani zakonski i podzakonski akti usvojeni tokom 2015	Resorna ministarstva definišu shodno obavezama iz AP				Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi
1.2.1	Operativni cilj: Stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja							
<i>1.2.1.</i>	<i>Zadatak: Jačanje konkurentnosti privrede preduzimanjem aktivnosti koje su u skladu sa kriterijumima definisanim Izvještajem Svjetske banke Doing Business</i>							
1.2.1.1.	Reforma procedure izdavanja građevinske dozvole (izmjena i implementacija relevantnih zakona koji tretiraju proceduru izdavanja građevinske dozvole)	Implementiran one stop shop u saradnji sa lokalnim samoupravama Doneseni novi propisi na lokalnom nivou o naknadama za komunalno opremanje građevinskog zemljišta Unapređenje informacionog sistema koji integriše sve informacije o prostoru, odnosno kojim se omogućava lakša realizacija	Izvještaj Svjetske banke - Doing Business (Izvještaj o lakoći poslovanja) za 2015. godinu, kojim je obuhvaćeno 189 nacionalnih ekonomija. Crna Gora je, u					Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi

		<p>investicija u prostoru, kao i izgradnja komunalne, energetske, saobraćajne i ostale infrastrukture. Navedena mjera je administrativnog karaktera.</p>	<p>novom Izvještaju, zauzela 36. mjesto na listi od 189 rangiranih zemalja i time, u poređenju sa prošlogodišnjim Izvještajem, ostvarila napredak za 6 mjesta.</p> <p>Napredak Crne Gore u najnovijem Izvještaju ostvaren je, prije svega, zahvaljujući reformi ostvarenoj u oblasti "izdavanja građevinskih dozvola", gdje su prepoznate aktivnosti sprovedene u cilju smanjenja naknade za pružanje komunalnih usluga i eliminacije</p>					
--	--	--	---	--	--	--	--	--

			naknade za dobijanje urbanističko-tehničkih uslova iz opštine Sl. list Crne Gore- opštinski propis. Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata - izmjene i dopune iz 2014.god					
1.2.1.2.	Objedinjena registracija preduzeća u PU	Unaprijeđena softverska rješenja sa ciljem omogućavanja pune on line registracije preduzeća, kao širenja mogućnosti za registraciju na 8 područnih jedinica PU	http://www.poreskauprava.gov.me/uprava https://www.euprava.me/					Poreska uprava, Ministarstvo finansija, Savjet za unapredjenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi
1.2.1.3.	Izrada i sprovođenje novog Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	Uspostavljanje mehanizma za prinudnu naplatu za fizička lica	Centralna banka CG					Ministarstvo pravde, Savjet za unapredjenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi

1.2.1.4.	Jačanje kapaciteta katastra nepokretnosti u okviru LAMP projekta sa Svjetskom bankom;	Povećana efikasnost katastra nepokretnosti	Uprava za nekretnine					Ministarstvo finansija i Uprava za nekretnine
1.2.1.4.	Jačanje kapaciteta kreditnog registara kod CBCG	Sistemska ažuriranje baze podataka kreditnog registra i unapređenje sistemskog izvještavanja korisnika podataka registra. Unapređenje softverskih rješenja (kontrola ispravnosti JMBG rezidenata i kontrola ID nerezidenata)	Objedinjena baza podataka Izveštaji kreditnog registra Izveštaj CBCG					CBCG
1.2.1.6.	Pripremiti detaljno mapiranje procedura za uvoz i izvoz	1.Izrađeno uputstvo za sprovođenje pojednostavljenih postupaka deklarisanja robe na osnovu knjigovodstvenog upisa prilikom uvoza. 2.Izrađeno dopunjeno uputstvo o primjeni PAN-EURO-MED Konvencije o pravilima o porijeklu robe nakon pristupanja Kosova i Moldavije PEM Konvenciji. 3.Izrađena uputstva o izmjenama sporazuma sa EU ostalih CEFTA zemalja. 4.Izrađeno uputstvo za povraćaj akcize.	www.upravacarina.gov.me					Ministarstvo finansija i Uprava carina
		Urađen vodič za sajmove u zemljama CEFTA regiona za 2015.godinu	Izveštaj PKCG	2.000			2.000	PKCG
1.2.1.7.	Objedinjena naplata poreza i doprinosa	Unaprijeđeni informatički kapaciteti Poreske uprave u cilju omogućavanja poreskim obveznicima da izvrše izmirenje poreskih	http://www.poreskauprava.gov.me/uprava	Nije potrebno obezbjediti dodatna sredstva				MF i PU

		obaveza elektronskim podnošenjem dokumentacije						
1.2.1.8.	Pojednostavljenje procedure zapošljavanja stranaca, usljed pribavljanja dozvola za rad stranaca - Izmjene Zakona o zapošljavanju i radu stranaca	Primjena novog Zakon o strancima kojim je uveden jedinstvenstveni postupak izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad stranaca. Dozvolu za privremeni boravak i rad izdaje MUP. Primjena Zakona je otpočela 1. Aprila 2015. godine Definisanje godišnje kvote, odnono broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca po djelatnostima i zanimanjima u kojima se stranci mogu zapošljavati	Zakon o strancima („Sl.list CG”, br,56/2014) Odluka o broju radnih dozvola za strance objavljena u Sl.listu CG					MRSS
1.2.1.9	Procjena poslovnog ambijenta, preporuke za unaprijedjenje poslovnog ambijenta	Publikovanje pozicionih dokumenata UP CG: „Regulatorni okvir u Crnoj Gori“ i „Neformalna ekonomije u CG“, kao nastavak razrade „5 ubica biznisa“	Publikacije, sajt UP CG, press-clipping	4,000.00 €		4,000.00 €		UPCG
1.3.1.5	Sprovođenje RIA	Unapređenje kvaliteta izvještaja o procjeni uticaja propisa	Broj izdatih mišljenja na pripremljeni RIA izvještaj	Budžet Savjeta za 2015. godinu je 138.000				Savjet za unapredjenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi

STRATEŠKI CILJ 2. JAČANJE FINANSIJSKE PODRŠKE

	Aktivnosti	Očekivani rezultati	Izvori verifikacije	Procjena potrebnih finansijskih sredstva Izvori	Nadležnost
--	------------	---------------------	---------------------	--	------------

				Ukupno	Javni sektor	Donatori	Privatne institucije	
2.1.	Operativni cilj: Poboljšanje pristupa i dostupnosti kreditima i jačanje kapaciteta MSP za upravljanje finansijama							
<i>2.1.1.</i>	<i>Zadatak: Uspostavljanje finansijske ponude u skladu sa tražnjom MSP sektora</i>							
2.1.1.1.	Realizacija kreditnih linija za podsticaj razvoja MSP	Obogaćena kreditna ponuda IRF-a segmentirana po pojedinim ciljnim grupama i prilagodjena krajnjim korisnicima	Godišnji plan IRFCG	45 mil EUR	45 mil EUR			IRFCG
2.1.1.3.	Realizacija kreditnih linija za kratkoročnu podršku-factoring	Broj realizovanih faktoring aranžmana	Godišnji plan IRFCG	35 mil EUR	35 mil EUR			IRFCG
2.1.1.6.	Podizanje znanja i vještina MSP za upravljanje finansijama	Održane 2 obuke, obučeno 40 polaznika	Izveštaj PKCG	400			400	PKCG
2.3	Operativni cilj: Poboljšanje dostupnosti grantovima							
<i>2.3.1.</i>	<i>Zadatak: Jačanje poslovanja MSP kroz smanjenje troškova korišćenja eksternih usluga</i>							
2.3.1.1.	Utvrđene i realizovanje grant šema za refundaciju troškova	Realizovati 36 projekta, uključujući 8 projekata koji će se realizovati kroz novi program podrške "Zene u Biznisu"	BAS Operativni Plan za 2015	15,000		15,000 EBRD Shareholder Special Fund i SIDA		EBRD BAS Crna Gora
2.4	Operativni cilj: Olakšavanje pristupa kreditima kreiranjem podsticajnog regulatornog okvira							
	<i>Zadatak: kreiranje podsticajnih mjera koje omogućavaju povoljniju kreditnu politiku banaka i MFI</i>							

2.4.1.1.	Kreiranje podsticajnog regulatornog okvira u funkciji povoljnijeg pristupa kreditima	Dalja harmonizacija sa propisima EU i usklađivanje sa uslovima poslovanja na međunarodnom tržištu kroz primjenu bazelskih standarda. Poboljšanje regulatornog okvira za finansijske institucije u cilju veće transparentnosti i povoljnijeg pristupa kreditiranju	CBCG					CBCG
2.4.1.2.	Permanently praćenje i analiza aktivnih kamatnih stopa u sistemu	U zavisnosti od kretanja kamatnih stopa moguće zakonsko regulisanje istih u smislu ograničenja, samim tim, lakse dostupnosti potencijalnim korisnicima kredita	CBCG					CBCG
2.5	Operativni cilj: Podsticanje korišćenja raspoloživih COSME-HORIZON finansijskih instrumenata							
2.5.1.	<i>Zadatak: Kreiranje novih i jačanje postojećih finansijskih instrumenata</i>							
2.5.1.1.	Uspostavljanje direktne saradnje nadležnih institucija sa evropskim finansijskim institucijama	Promocija finansijskih instrumenata COSME programa za moguće uspostavljanje saradnje finansijskih institucija sa EIF	Organizovani sastanci/uspostavljena komunikacija sa finansijskim institucijama					ME

3.1.	Operativni cilj: Zaokruživanje potrebne institucionalne podrške razvoju MSP							
3.1.1	Zadatak: Unaprjeđenje lokalnih/regionalnih biznis centara							
3.1.1.1.	Unaprjeđenje mreže biznis centara	Upostavljena međuopštinska infrastruktura (Berane, Bijelo Polje, Plav, Rožaje i Andijevica) za podršku MSP u vidu izgradnje Regionalnog biznis centra i inkubatora u Beranama	Izveštaj opština na sjeveru CG (Berane, Bijelo Polje, Plav, Rožaje i Andijevica)					Opštine Berane, Bijelo Polje, Rožaje, Plav i Andijevica
3.1.1.4.	Jačanje saradnje sa ostalim institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou	Uspostavljena saradnja sa institucijama na nacionalnom i lokalnom nivou – Direkcijom za razvoj MSP i BsC inkubatorom Bar	Izveštaj opština na sjeveru					Opštine Berane, Bijelo Polje, Rožaje, Plav i Andijevica
3.1.1.5.	Pojačati promociju kroz jačanje uloge biznis centara	Unaprijeđeni kapaciteti zaposlenih u RBC i 5 opština sa sjevera CG za pružanje usluga MSP i implementaciju EU projekata Uspostavljen web portal i informisani klijenti o uslugama RBC	Izveštaj opština na sjeveru					Opštine Berane, Bijelo Polje, Rožaje, Plav i Andijevica
3.1.2.	Zadatak: Razvoj Naučno- tehnoloških parkova (NTP)							
3.1.2.2.	Pojačati promotivne aktivnosti na formiranju naučno- tehnoloških parkova	Organizovani „Otvoreni dani nauke“ – promocija Inovaciono-preduzetničkog centra Tehnopolis i NTP-a	Informacija o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu	Redovna sredstva	Redovna sredstva			MN
3.1.2.3.	Uspostavljanje Inovaciono preduzetničkog centra “Tehnopolis” u Nikšiću	Građevinski radovi na rekonstrukciji objekta Doma Vojske u Nikšiću za potrebe smještaja „Tehnopolis“-a Obezbjeđen objekat za smještaj NTP u Podgorici (u	Informacija o realizaciji aktivnosti za uspostavljanje Naučno – tehnološkog parka u	1.492,620 € (Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015. godinu, u	992.620,00 € Investicion o-razvojni fond 500.000,00			MN/IRFCG

		saradnji sa Opštinom Podgorica) Urađene pripreme za izradu idejnog rješenja za potrebe glavnog projekta NTP-a u Podgorici	Podgorici - Realizacija Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori Informacija o realizaciji projekta Inovaciono preduzetnički centar „Tehnopolis“ Nikšić - Realizacija Strateškog plana za uspostavljanje prvog Naučno-tehnološkog parka (NTP) u Crnoj Gori	Kapitalnom budžetu 929.000,00 €; u okviru Ministarstva nauke - Program: „Tehnopolis 63.620,00 €)	€ IRFCG			
3.1.3	<i>Zadatak: Internacionalizacija MSP i jačanje uloge i aktivnosti EIIC¹</i>							
3.1.3.1.	Promocija mreže u medijima, distribucijom promotivnih materijala, organizacijom promotivnih skupova, distribucijom elektronskog i štampanog newsletter-a	Distribuirana 2 štampana i 3 elektronskih newsletter-a Distribuirane 4 informativne brošure	www.euroinfo.me Izveštaj EIICM Press clipping Štampane brošure i	13.000	5.600	7.400		Direkcija za razvoj MSP/EIIC ¹

¹EIIC čine Direkcija za razvoj MSP kao koordinator projekta, a partneri su: Mašinski fakultet, PKCG, Biznis start up centar Bar. Projekat se finansira 60% iz sredstava EU, a 40% i domaćih izvora.

		Realizovan nastup na domaćim i 1 inostranom sajmu Organizovana medijska promocija	promotivni materijal Spisak učesnika Izveštaj EIICM Štampana verzija newsletter-a					
3.1.3.2.	Unaprjeđenje Web sajta projekta	Dnevno ažuriran Web sajt projekta	Unaprjeđenje Web sajta projekta	800	300	500		Direkcija za razvoj MSP/EIIC
3.1.3.3.	Savjetovanje o EU temama u cilju dobijanja povratnih informacija	Napravljena MSP baza upita o EU temama Realizovano 50 informativnih upita i povratnih informacija Predstavljeno 30 primjera dobre prakse o EU temama	Baza upita Izveštaj EIIC Izveštaj Direkcije za razvoj MSP	3.540	1.540	2.000		Direkcija za razvoj MSP/EIIC
		Projekat "Uključivanje radnika u proces donošenja odluka - WIM 2", sa ciljem promocije EU zakonodavstva u ovoj oblasti; Projekat "ICT into new dimension 2", sa ciljem jačanja socijalnog dijaloga i industrijskih odnosa kroz proces informisanja i konsultacija; Projekat "Tourism is people", sa ciljem jačanja socijalnog dijaloga u sektoru turizma i ugostiteljstva. Predviđeno je održavanje okruglih stolova za svaki od navedenih	Sajt UPCG; press-clipping	40.000		40.000		UPCG

		projekata, publikovanje saopštenja i preporuka, što će ojačati kapacitete MSP, zaposlenih i relevantnih institucija o neophodnim temama vezanim za EU zakonodavstvo, prikupljene informacije od strane MSP za buduće aktivnost						
3.1.3.4.	Razvoj mreže klijenata	Održano 115 direktnih sastanaka sa MSP	Baza upita Izvještaj EIICM	5.000	1.400	3.600		Direkcija za razvoj MSP/EIIC
3.1.3.5.	Unaprjeđenje inovativnih potencijala MSP	35 klijenata dobilo usluge/informacije o zaštiti autorskih prava, finansiranju, tehnološkim procjenama i ostalim uslugama u vezi sa internacionalizacijom i inovacijama	Štampani i elektronski newsletter, štampani mediji u kojima su članci objavljeni	7.500	3.000	4.500		Direkcija za razvoj MSP/EIIC
3.1.3.6.	Organizacija poslovnih misija preduzeća i posredničkih manifestacija	Učešće 90 MSP u poslovnim misijama i na posredničkim manifestacijama	Izvještaji EIICM Spisak/slike preduzeća učesnika sajma ili manifestacije, poslovne misije	13.700	4.700	9.000		Direkcija za razvoj MSP/EIIC
3.1.3.7.	Obezbjeđivanje informacija o novim uslugama po mjeri klijenata	Obezbijeđene informacije za MSP putem web sajta, biltena, newsletter-a, o novim uslugama	web sajt, spisak adresa na koje je bilten distribuiran, baza upita Izvještaj EIICM	900	300	600		Direkcija za razvoj MSP/EIIC
3.1.3.8.	Prikupljanje ponuda za partnerstvo	Objavljeni i distribuirani inostrani biznis profili uvršteni u BCD bazu Urađeno 24 ponuda za	Baza BCD profila Izvještaj EIICM	6.500	3.500	3.000		Direkcija za razvoj MSP/EIIC

		partnerstvo Dato i primljeno 30 iskaza o interesovanju						
3.2.	Operativni cilj: Edukacija i savjetodavne usluge za MSP							
3.2.1.	<i>Zadatak: Jačanje preduzetništva u osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju</i>							
3.2.1.1.	Integracija ključne kompetencije preduzetništvo u osnovno obrazovanje	Analiza godišnjih planova rada 163 OŠ Analiza godišnjih planova rada nastavnika Posjete školama Izrada programa obuke Realizacija pet jednodnevnih seminara za školske koordinate za preduzetničko učenje	Izvještaji nadzora Zavoda za školstvo Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za 2015. godinu Izvještaj o realizovanim seminarima i spiskovi nastavnika	5.000	5.000			ZZŠ
3.2.1.2.	Unapređivanje implementacije preduzetničkog učenja u gimnazijama	Izrada međupredmetnog programa Izrada programa obuke za nastavnike Realizacija 4 trodnevna seminara za nastavnike Izrada preporuka za nastavnike i uprave škola za	Nacionalni savjet za obrazovanje Katalog programa stručnog usavršavanja	10000	10000			ZZŠ

		implementaciju preduzetničkog učenja	nastavnika za 2015. godinu Izveštaj o realizovanim seminarima i spiskovi nastavnika					
3.2.1.4.	Podsticati saradnju institucija formalnog obrazovanja sa privredom	<p>Realizacija TEMPUS projekata: “Razvoj ishoda učenja – put ka boljoj uporedivosti, priznavanju i zapošljivosti</p> <p>Shodno Zakonu o visokom obrazovanju, donešenim oktobra 2014. godine, ustanove mogu realizovati posebne programe usavršavanja u oblasti visokog obrazovanja za potrebe cjeloživotnog učenja radi sticanja stručne kvalifikacije ili dijela stručne kvalifikacije. Takođe, Zakon propisuje da ustanova dužna da najmanje jednom u toku pet godina vrši istraživanje tržišta rada</p>	<p>MP</p> <p>MP</p>	Ukupna vrijednost Projekta je 500.843,87. Vrijeme realizacije Projekta je tri godine počev od novembra 2013. do novembra 2016.god	30.000 Eur	TEMPUS EU sredstva		MP

		<p>anketiranjem svršenih studenata, udruženja poslodavaca, privrednih subjekata, preduzetnika o primjenjivosti stečenih znanja, vještina i kompetencija koje su neophodne tržištu rada i da rezultate istraživanja objavi na svojoj web stranici, kao i da praktična znanja, vještine i kompetencije studenhti mogu sticati u laboratorijama ustanove ili praksom kod poslodavaca za nesmetano uključivanje na tržište rada.</p> <p>Urađen draft upitnika o praćenju karijere diplomiranih studenata. U planu nabavka softvera koji će omogućiti elektronsku dostavu upitnika diplomiranim studentima i sabiranje rezultata praćenja karijere diplomiranih studenata.</p>		30.000,00		Iz Budžeta, kredit Svjetske banke (HERIC projekat)		
--	--	---	--	-----------	--	--	--	--

		<p>Participacija UPCG u tripartitnim tijelima koja odobravaju inicijative za razvoj kvalifikacija, standarde zanimanja i obrazovne programe (Nacionalni savjet za obrazovanje, Odbori, sektorske komisije...)</p> <p>Priprema predloga projekata u saradnji sa visokoškolskim ustanovama</p> <p>Promocija preduzetništva među učenicima srednjih škola</p>	<p>Izveštaji o radu tijela, sajt UPCG,</p>					UPCG
		<p>Realizacija TEMPUS projekata: „Razvoj pristupa ishoda učenja – put ka boljoj uporedivosti, priznavanju i</p>	<p>Izveštaj PKCG</p>					PKCG

		zapošljivosti” - DEVCORE „Unapređenje sajber obrazovnog sistema Crne Gore” - ECESM						
3.2.1.5.	Promocija preduzetništva u formalnom obrazovanju	Promovisana preduzeća za vježbu na međunarodnom sajmu u Sloveniji i Bugarskoj	Godišnji izvještaj CSO www.cso.gov. me www.serviscen tarpzv.me	1.000	1.000			CSO
3.2.1.7.	Izrada Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2018	Izrađen Akcioni plan za 2015.godinu i usvojen od strane Vlade CG	Izvještaj Direkcije za razvoj MSP Akcioni plan za 2015					ME/Direkcija za razvoj MSP/MP
3.2.1.8	Implementacije preduzetničkog učenja u predškolskom obrazovanju	Izrada specijalizovanog programa	Nacionalni savjet za obrazovanje	1000	1000			ZZŠ
3.2.1.9.	Integracija koncepta preduzeća za vježbu za učenike i studente	Osnovano novih 6 preduzeća za vježbu za učenike i studente	Godišnji izvještaj CSO	500	500			CSO
3.2.2.	<i>Zadatak: Jačanje preduzetništva u osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju</i>							
3.2.2.2..	Uspostavljanje sistema za sprovođenje analize potreba za obukom u MSP	Tokom 2015. godine realizovaće se Anketa poslodavaca	Istraživanje – Analiza potreba za obukom u MSP Izvještaj ZZZCG	15.000	15.000			ZZZCG
3.2.2.3.	Izraditi standardni set usluga prema potrebama MSP	Razvoj trening programa za MSP u saradnji sa CEFTA/DIHK.	Izvještaj PKCG Trening	3.000			3.000	PKCG

			programi za MSP					
		Sajt UPCG ažuriran u skladu sa početkom implementacije novih ili unaprjeđenjem postojećih servisa; unaprijeđeno informisanje javnosti, članova, soc. partnera i ostalih relevantnih institucija	Web sajt UPCG	/		/		UPCG
3.2.2.4.	Akreditacija pružaoca poslovnih usluga radi osiguranja kvaliteta	Uspostavljeni registri sertifikovanih organizacija za sisteme kvaliteta, registar sertifikacionih tijela u CG i registar konsultanata za sisteme kvaliteta	Uspostavljeni registri Izvještaj PKCG	1.000			1.000	PKCG
3.2.2.5.	Promocija i realizacija obuka	Tokom 2015. godine realizovaće se 7 seminara za 70-80 poslodavaca iz MSP	Izvještaj ZZZCG	2.600	2.600			ZZZCG
		Realizovano do 7 ciklusa edukacije sa učešćem 105 MSP	Izvještaj Direkcije za razvoj					Direkcija za razvoj MSP
		Realizovano 30 obuka (seminari i radionice) sa 600 polaznika	Izvještaj PKCG	14.000			14.000	PKCG
		Realizovano 20 okruglih stolova, konferencija sa 300 učesnika						
		U okviru 6 projekata održavanje minimum 15 seminara, treninga i konferencija uz prateće medijske kampanje; ojačani kapaciteti MSP, zaposlenih i relevantnih institucija	Izvještaj UPCG, Web sajt UPCG	7.500,00 €		7.500,00 €		UPCG

		<p>Realizovati 2 seminara na teme: Digitalni marketing i Marketing i prodaja konsultanskih usluga</p> <p>Niz aktivnosti na edukaciji i promociji podrške malih I srednjim preduzeca</p>	<p>EBRD BAS Operativni Plan za 2015</p>	<p>15,000</p> <p>8,000</p>		<p>15,000 EBRD Shareholder Special Fund i SIDA</p> <p>8,000 EBRD Shareholder Special Fund i SIDA</p>		<p>EBRD BAS Crna Gora</p>
3.2.2.6.	Implementacija Nacionalnog okvira kvalifikacija	<p>Na 27- om zasijedanju Savjetodavne grupe za evropski kvalifikacioni okvir 6. novembra 2014. godine usvojen je Izvještaj o referenciranju Crnogorskog kvalifikacionog okvira sa Evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenje i okvirom kvalifikacija za Evropski prostor visokog obrazovanja. Ovaj izvještaj je ključni dokument kojim Crna Gora izvještava o sprovedenom procesu uporedjivanja Crnogorskog kvalifikacionog okvira (CKO) sa evropskim (EQF) za cjeloživotno učenje i QF_EHEA. Dokument sadrži detaljno upoređivanje nivoa kvalifikacija dobijenih u Crnoj Gori sa onim u</p>	Izvještaj MP	49.800	49.800 Budžet Savjeta za kvalifikacije 9.900 Budžet sektorskih komisija je 39.900			MP

		<p>Evropskom okviru kvalifikacija sa ciljem obezbjeđivanja prepoznatljivosti kvalifikacija i unapređenja mobilnosti unutar šireg evropskog prostora.</p> <p>Nastavljen je rad Savjeta za kvalifikacije i sektorskih komisija koji se odnosi na razvijanje kvalifikacija i njihovo svrstavanje u Nacionalni okvir kvalifikacija.</p> <p>Sektorska komisija za zdravstvo i socijalnu zaštitu usvojila je dva standard zanimanja i dva standarda kvalifikacija.</p> <p>Sektorska komisija za poljoprivredu, prehranu i veterinu usvojila je šest inicijativa za razvijanje stručnih kvalifikacija, jedan standard zanimanja, jedan standard kvalifikacije i jedan ispitni katalog.</p> <p>Sektorska komisija za obrazovanje i osposobljavanje usvojila je tri inicijative za razvijanje kvalifikacija nivoa obrazovanja i jedna</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>inicijativa za razvijanje stručne kvalifikacije.</p> <p>Sektorska komisija za rudarstvo, metalurgiju i hemijsku industriju usvojila dvije inicijative za razvijanje stručnih kvalifikacija, sedam standard zanimanja i sedam standarda kvalifikacija.</p> <p>Sektorska komisija za građevinarstvo i uređenje prostora usvojila je jednu inicijativu za razvijanje kvalifikacije nivoa obrazovanja.</p> <p>Sektorska komisija za ekonomiju i pravo usvojila je dvije inicijative za razvijanje kvalifikacija nivoa obrazovanja, osam inicijativa za razvijanje stručnih kvalifikacija i četiri standarda zanimanja. ndarda zanimanja.</p> <p>Sektorska komisija za turizam, trgovinu i ugostiteljstvo usvojila je dvije inicijative za razvijanje kvalifikacija nivoa obrazovanja, šest inicijativa za razvijanje stručnih kvalifikacija i jedan standard</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

		<p>zanimanja.</p> <p>Savjet za kvalifikacije usvojio je 9 standarda zanimanja, 13 inicijativa za razvijanje stručnih kvalifikacija (nivoi II-V), 6 inicijativa za razvijanje kvalifikacija nivoa obrazovanja (nivoi VI-VIII), 11 standarda kvalifikacija i jedan ispitni katalog.</p> <p>Pored deset sektorskih komisija koje su formirane u prethodnom periodu, Savjet za kvalifikacije je, u skladu sa nadležnostima iz člana 19 Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, formirao tri nove sektorske komisije: Sektorsku komisiju za društvene nauke, Sektorsku komisiju za prirodne nauke i Sektorsku komisiju za usluge.</p>						
		Definisano 10 ispitnih kataloga za programe obrazovanja odraslih	Godišnji izvještaj CSO	7.000	5.000		2.000	CSO
3.2.2.7.	Uvođenje mentoringa za mala i srednja preduzeća	Obučeno 7 mentora, raspisan Javni poziv i izabrano 15 preduzeća korisnika mentoring usluga	Izvještaj mentora Izvještaj Direkcije za razvoj MSP	13.000	13.000			Direkcija za razvoj MSP
3.3	Operativni cilj: Jačanje inovativnosti MSP							
3.3.1	<i>Zadatak: Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u MSP</i>							
3.3.1.1.	Izraditi programe za sufinansiranje istraživačkih i razvojnih projekata u kojima	Sufinansiranje nacionalnih naučnoistraživačkih projekata u oblasti	Informacija o finansiranju naučnoistraživ	1.578.465,22 €	1.578.465,22 €			MN

	je obavezno učešće MSP	<p>primijenjenih i razvojnih istraživanja (uplaćeno 10% po završetku istraživanja za projekte na dvije godine i 30% za treću istraživačku godinu za projekte na tri godine)</p> <p>Sufinansiranje EUREKA projekata</p> <p>Realizacija programa za krupne istraživačke grantove kroz INVO projekat – 8 grantova</p>	<p>ačke djelatnosti Crne Gore u 2015. godini</p> <p>Informacija o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu</p> <p>Informacija o dodjeli i realizaciji grantova za potprojekte istraživanja i razvoja - Realizacija projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore (INVO)“</p>	<p>(10.552,58 € (10%); 757.912,64 € (30%); 60.000,00 € (za EUREKA); 750.000 € za 8 grantova))</p>				
3.3.1.2.	Uvođenje poreskih olakšica	Implementiran član 60	Mišljenja MN o					MN

	za MSP koja ulažu u istraživanje i razvoj u strateškim sektorima	Zakona o NID i član 25 Zakona o PDV-u	oslobađanju od PDV					
3.3.1.3.	Javna kampanja podizanja svijesti o istraživanju i inovacijama u MSP	Organizovane promotivne aktivnosti u oblasti istraživanja i inovacija, sa posebnim akcentom na promociju saradnje MSP sa NI ustanovama – „Otvoreni dani nauke“, „Otvorena vrata za Horizont 2020“	Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu	Redovna sredstva	Redovna sredstva			MN
3.3.1.4.	Urediti statističko praćenje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u MSP	<p>Realizovano I&R istraživanje za 2014. ustaljenim putem, preko upitnika za preduzeća, koje je identifikovala Poreska uprava</p> <p>Realizovana TAIEX ekspertska misija za unapređenje efikasnosti sistema za dobijanje I&R podataka iz biznis sektora (priprema za IPA)</p> <p>Isplanirana ekspertska pomoć iz dobijenog IPA projekta (kod Monstata) za dalje uređenje sistema prikupljanja podataka iz sektora preduzeća</p>	<p>Prikupljeni popunjeni upitnici</p> <p>Izveštaj o održanoj TAIEX misiji</p> <p>Terms of Reference za angažovanje eksperta kroz IPA</p>	<p>Redovna sredstva</p> <p>3.000 €</p> <p>Redovna sredstva (pripremna faza)</p>	<p>Redovna sredstva</p> <p>TAIEX – 3000 €</p> <p>IPA će biti realizovana u 2016.</p>			MN
		Medjuresorna radna grupa koju je formiralo MN utvrdilo novu metodologiju statistike u nauci	Statisticki annex u završnim racunima	9.792,95	9.792,95			MONSTAT
		Obezbijedjeni podaci o stanju						

		strukturi i razvoju naučnih organizacija, kretanju naučnih radnika, naučnim radovima i ciniocima koji na njih uticu, odnosno dobijanje podataka o naučnom potencijalu CG						
3.3.1.5.	Stimulisanje učešća MSP u međunarodnim programima za istraživanje i inovacije (FP7/HORIZONT 2020/COSME/EUREKA)	<p>HORIZONT 2020: Uplaćena kontribucija za učešće u programu za 2015.</p> <p>Novi mehanizmi za promociju Programa - Dan otvorenih vrata, Radionice, Info dani, konsultacije sa potencijalnim aplikantima.</p> <p>Objavljen Konkurs za sufinansiranje Naučnoistraživačke djelatnosti za 2015. godinu – stavka 1: Učešće u Programu „HORIZONT 2020”</p> <p>EUREKA: Objavljen Konkurs za sufinansiranje Naučnoistraživačke djelatnosti za 2015 – stavka 2: Učešće u EUREKA Programu;</p> <p>Objavljen poziv za EUREKA Projekte u sklopu Dunavskog regiona</p>	<p>Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu</p> <p>Izveštaji o organizovanim promotivnim događajima i obavještenja</p>	<p>680.087,28 € (Kontribucija H2020: 580.087,28, dvije stavke Konkursa 100.000,00 ;)</p> <p>Ostala redovna sredstva za promotivne aktivnosti.</p>	<p>680.087,28 €</p> <p>Redovna sredstva za promotivne aktivnosti</p>			MN

		Promotivne aktivnosti						
3.3.1.6	Sistemska uređenje sektora inovacija	Prijedlog Zakona o inovativnoj djelatnosti	Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu Izveštaj o napretku Crne Gore za 2015. godinu PPCG	3.000,00 €	3.000,00 €			MN/ME
3.3.2.	<i>Zadatak: Jačanje veza MSP sa univerzitetima i centrima izvrsnosti</i>							
3.3.2.1	Uvođenje grant šema za korišćenje ekspertskih usluga MSP u Ni ustanovama i ustanovama VO i obratno	Objavljen poziv za podnošenje projektnih prijedloga za grant šemu „Transfer znanja između sektora visokog obrazovanja, istraživanja i privrede“ (IPA IV Operativni program za razvoj ljudskih resursa 2012-2013, mjera 2.2.)	Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu Izveštaj o evaluaciji projektnih prijedloga za grant šemu	749.442,00 €	112.416,30 €	IPA 637.025,70 €		MN
3.3.2.2	Program promocije rezultata istraživačkog sektora u CG među domaćim MSP	Organizovani „Otvoreni dani nauke“	Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu	Redovna sredstva	Redovna sredstva			MN
3.3.2.3.	Istraživanje i program promocije preduzetničkih potencijala i uspjeha	Organizovane promotivne aktivnosti u okviru „Otvorenih dana nauke“ (predstavljen Inovaciono-preduzetnički centar TEHNOPOLIS, predstavljeni preduzetnički potencijali MSP)	Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu	Redovna sredstva	Redovna sredstva			MN

3.3.2.5.	Obuke MSP i NI ustanova o pitanjima komercijalizacije istraživanja, pravima intelektualne svojine	Objavljen poziv za angažovanje konsultanata u okviru Ugovora o uslugama „Jačanje inovativnih kapaciteta visokog obrazovanja, istraživanja i privrede“, IPA IV Operativni program za razvoj ljudskih resursa 2012-2013, mjera 2.2.	Izveštaj o radu Ministarstva nauke za 2015. godinu Izveštaj o evaluaciji projekata prijedloga za ugovor o uslugama	400.000,00 €	60.000,00 €	340.000,00 €		MN
3.3.2.7.	Uspostavljanje centara uspješnosti	Uspostavljen Centar uspješnosti i realizacija istraživanja u toku 2015	Informacija o realizaciji projekta prvog Centra uspješnosti u Crnoj Gori „CENTAR USPJEŠNOSTI U BIOINFORMATICI (BIO-ICT) “ - Realizacija projekta „Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore (INVO)“	1.200.000 €	1.200.000 €		Učešće MSP vidljivo je i mjerljivo tek po završetku istraživačke godine	MN
3.3.3.	<i>Zadatak: Jačanje primjene Infomaciono- komunikacionih tehnologija</i>							
3.3.3.1.	Uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema za razmjenu podataka (JISERP)	Unaprjeđenje poslovnog ambijenta	MIDT					MIDT

	između državnih organa i organa državne uprave.							
3.3.3.2.	Razvoj e-Government portala. Uspostavljanje 150 servisa do kraja 2015. god.	Ostvarivanje cilja iz Strategije razvoja informacionog društva 2012-2016 (200 servisa do kraja 2016. god.)	MIDT					MIDT
3.3.3.3.	Razvoj e-Poslovanje portala	Izrada Kodeksa e-trgovina	MIDT					MIDT
3.3.3.4.	Plan aktivnosti na podizanju digitalne pismenosti na nacionalnom nivou	Plan aktivnosti na podizanju digitalne pismenosti do kraja 2015. god.	MIDT					MIDT
3.4.	Operativni cilj: Podsticanje konkurentnosti i izvoza MSP							
3.4.1.	<i>Zadatak: Dalji razvoj usluga u okviru Tržišno Informativnog Servisa za izvozno orjentisana preduzeća</i>							
3.4.1.1.	Primanje i obrada zahtjeva za tržišnim informacijama	Obradeno do 50 zahtjeva za informacijama	Izvještaj Direkcija za razvoj MSP					Direkcija za razvoj MSP/GIZ
3.4.1.3.	Izrada studija istraživanja ciljanih tržišta na osnovu raspoloživih informacija iz baza podataka	Izrađena najmanje 1 studija istraživanja tržišta	Izvještaj Direkcije za razvoj MSP Studije istraživanja tržišta	500	500			Direkcija za razvoj MSP
3.4.1.4.	Kreiranje web portala/direktorijuma izvoznika	Ažurirana elektronska baza podataka izvoznika	Elektronska baza izvoznika					Direkcija za razvoj MSP
3.4.2.	<i>Zadatak: Izrada Izvozno - razvojnog programa za određena ciljna tržišta</i>							
3.4.2.1.	Istraživanje o ciljnim tržištima, uslovima, partnerima, institucijama, distributerima	Uradjeno 15 istraživanja tržišta	Istraživanja Izvještaj PKCG	14.000			14.000	PKCG
		Redovno ažuriranje CEFTA portala na tromjesečnom nivou	Izvještaj CEFTA Sekretarijata					ME
		Redovno ažuriranje						

		Transparency Pack, on-line aplikacije koja objedinjava CEFTA Trade Portal, CEFTA SPS bazu podataka (informacije o legislativi u oblasti sanitarnih, fitosanitarnih i veterinarskih propisa), TBT Platformu (informacije o propisima u okviru tehničkih barijera u trgovini) i MADB – baza podataka o barijerama u trgovini).						
3.4.2.2.	Organizovanje promotivnih aktivnosti na bazi reciprociteta kao što su poslovni susreti, učešće na sajmovima, misije prodaje, itd.	Organizovati najmanje 3 poslovna susreta	Izveštaj MBA	3.500			3.500	MBA
3.4.3	<i>Zadatak: Nastavak aktivnosti na organizaciji specijalizovanih sajmova, poslovnih susreta, trgovinskih misija</i>							
3.4.3.1.	Organizacija nacionalnih štandova u zemljama regiona i zemljama EU	Organizovana 2 nacionalna štanda na sajmovima za 20 MSP i obezbijeđeno prisustvo 20 MSP na 5 sajmova	Štand Promotivni materijal Izveštaj PKCG	24.000			24.000	PKCG
3.4.3.2.	Organizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu	Organizovan najmanje 1 poslovni susret	Izveštaj Direkcija za razvoj MSP	500	500			Direkcija za razvoj MSP
		Organizacija minimum 2 poslovna susreta u zemlji i minimum 2 poslovna susreta u inostranstvu; uspostavljanje bliskije saradnje crnogorske privrede sa inostranim poslovnim partnerima	Izveštaj UPCG, Web sajt UPCG	1.500			1.500	UPCG

		Organizovano 10 poslovnih foruma sa 300 učesnika	Izveštaj PKCG	11.000			11.000	PKCG
3.4.3.3.	Izrada promotivnih materijala za odabrane sektore	Oštampati i distribuirati Biznis direktorijum 2015.	Direktorijum	10.000			10.000	MBA
		Oštampati i distribuirati Kontak info 2015	Kontakt info	1.000			1.000	MBA
		Uradjene 3 sektorske analize Odštampan i distribuiran promotivni materijal	Sektorska analiza Promotivni materijal Izveštaj PKCG	10.000			10.000	PKCG
		Urađeno i publikovano istraživanje o potrebama MSP sa teritorije Skadarskog jezera i pograničnog područja Crna Gora/Albanija, Kreiran promotivni materijal u cilju promocije Skadarskog jezera;	Sajt UPCG, press-clipping	10.000		10.000		UPCG
3.4.3.5	Obogaćivanje turističke ponude koja ima uticaj na razvoj i rast MSP sektora	U ovoj godini biće nastavljena realizacija projekta "Panoramski putevi". Zbog neuspjelog tenderskog postupka (dva puta objavljeni tenderi na kojima su sve ponude bile neispravne) javni poziv za postavljanje signalizacije na panoramskoj ruti "Krug oko Korita" u dužini od 63 km je ponovo raspisan 4 decembra 2014. godine. Takođe za 2014. godine plan je da se pripremi audio vodič za muzej i realizuju druge marketing aktivnosti	Izveštaj MORIT	40.000	40.000		MORIT	

		<p>Ministarstvo održivog razvoja i turizma, u saradnji sa JP Nacionalni parkovi Crne Gore, pokrenulo je projekat "Razvoj tematskih staza u nacionalnim parkovima". Cilj projekta jeste generisanje ekonomskih efekata kroz privlačenje većeg broja turista da posjete područje nacionalnih parkova. U 2014. godini realizovana je tenderska procedura i potpisan Ugovor za pružanje usluga za izradu projekata za uređenje tematskih staza u nacionalnim parkovima . U drugom kvartalu biće pripremljeni projekti za razvoj po jedne tematske staze u svakom od nacionalnih parkova Crne Gore.</p>	Izvještaj MORIT	25.000	25.000			MORIT, JPNPCG
		<p>Projekat je započet je 2014. godine, realizovana je tenderska procedura i potpisan je Ugovor sa odabranim ponuđačem koji preuzima obavezu da pripremi koncept za razvoj sportskog turizma, polazeći od potencijala tržišta i potencijala Crne Gore za razvoj pojedinih vrsta sportova. Dokument treba da bude dobra osnova za</p>	Izvještaj MORIT	10.000	10.000			MORIT

		<p>pokretanje projekata u dijelu razvoja određenih vidova sportskog turizma koji će doprinijeti porastu prihoda, posebno u predsezoni i postsezoni.</p> <p>-Održavanje staza za planinarenje i planinski biciklizam iz Nacionalne mreže staza -uredjenje i markiranje 50 km novih staza iz Nacionalne mreže planinskih staza - uredjenje i markiranje staza za hodanje na krpljama u dužini od oko 15 km - postavljanje sigurnosne opreme na kriičnim tačkama na području Durmitora i Prokletija</p>							
			Izvještaj MORIT	62.000	62.000				MORIT, PSCG,BSCG
3.4.4.	<i>Zadatak: Edukacija izvoznika</i>								
3.4.4.1	Organizovanje specijalizovanih trening programa u oblasti izvoznog poslovanja	Organizovana najmanje 1 obuka za izvozno orijentisana preduzeća	Izvještaj Direkcije za razvoj MSP						Direkcija za razvoj MSP
3.4.5.	<i>Zadatak: Jačanje konkurentnosti MSP</i>								
3.4.5.1.	Izrada Akcionog plana 2014. „Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015“i započeta realizacija aktivnosti	Urađen Akcioni plan 2015.	Akcioni plan 2014. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana 2014. „Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou						Direkcija za razvoj i nadležne institucije javnog i privatnog sektora

			2011-2015“					
3.4.5.4.	Identifikacija nedovoljno korišćenih potencijala Opština CG	Podrška JLS u izradi Strateških planova razvoja na lokalnom nivou (za 5 JLS uključujući 2 nove JLS – Petnjicu i Gusinje)	Usvojeni Strateški planovi razvoja	/	/	/	/	ME/ Lokalne samouprave
3.4.5.5.	Definisanje i realizacija pojedinačnih projekata boljeg korišćenja nedovoljno iskorišćenih kapaciteta na lokalnom nivou (Program podsticaja razvoja biznisa otvaranjem biznis zona u CG)	Promovisano 6 otvorenih biznis zona, u cilju povećanja zaposlenosti i ekonomske pozicije lokalnih samouprava	Program podsticaja razvoja biznis zona					ME/ Lokalne samouprave
3.4.5.6.	Promocija značaja uvođenja međunarodnih standarda kvaliteta	Održane 2 obuke sa 40 obučanih lica	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP/Instituta za standardizaciju					Direkcija za razvoj MSP/Instituta za standardizaciju
		Održane obuke za 80 lica, 1 okrugli sto sa 30 učesnika Osmišljena i realizovana kampanja „Dobro iz Crne Gore“	Izveštaj PKCG	800			800	PKCG
		U 2015 godini biće realizovano veći broj promotivnih aktivnosti u cilju uvođenja međunarodnih standarda kvaliteta, npr: Uvođenje evropskih radničkih savjeta, evropski socijalni dijalog, priprema projekata finansiranih od strane EU; preko 100 predstavnika MSP dobiće	Izveštaj PKCG Promotivni materijal	24.000			24.000	
			Izveštaj UPCG, Web site, Press clipping,	7.500,00 €		7.500,00 €		UPCG

		relevantne informacije na navedene teme						
3.4.5.7.	Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016.	Povećan broj privrednih subjekata koji su uveli neki od međunarodnih standarda poslovanja	Evidencija ME (broj odobrenih aplikacija, broj privrednih subjekata koji su uveli standarde)	100.000	100.000		Saglasnost me	ME
3.4.5.8.	Program povećanja stepena finalizacije proizvodnje u privrednim društvima za period 2015-2020. godine	Povećana konkurentnost privrednih subjekata	Evidencija ME i IRF	50.000	50.000			ME i IRF
3.4.6.	<i>Zadatak: Unaprijedjenje razvoja klastera u Crnoj Gori</i>							
3.4.6.1.	IPA projekta jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori kroz razvoj klastera, 2014-2016, koji podrazumijeva tehničku podršku za 4 selektovana klastera, kao i jačanje kapaciteta Ministarstva ekonomije, JLS i ostalih institucija koje podržavaju razvoj klastera	Ojačani kapaciteti klastera, kao i jedinica lokalne samouprave i institucija podrške koje u okviru svojih nadležnosti podržavaju privredne subjekte, kako pojedinačno, tako i u formi klastera	Izveštaj IPA projekta	194.341		194.341 EU		ME/Lokalne javne i privatne institucije za podršku biznisu
3.4.6.2.	Realizacija programa državne pomoći – Program podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori do kraja 2016. godine	Jačanje konkurentnosti klastera kroz nabavku proizvodne opreme u cilju prevazilaženja „uskih grla“ u proizvodnji	Evidencija ME	50.000	50.000		saglasnost	ME
3.5	Operativni cilj: Dijalog i partnerstvo javnog i privatnog sektora							
3.5.1.	<i>Zadatak: Osnivanje Foruma javnog i MSP sektora</i>							
3.5.1.1.	Unaprjeđenje mehanizma za PJP na nacionalnom nivou	Usvojen prijedlog Incijative za spajanje Koordinacionog	Prijedlog Savjeta za MSP					Direkcija za razvoj MSP

		tima i Savjeta za konkurentnost i formiranje Savjeta za MSP i konkurentnost	i konkurentnost Izveštaj Direkcije za razvoj MSP					Koordinacioni tim Savjet za konkurentnost
3.5.1.5.	Organizovanje sastanaka FPJP	Organizovati 5-6 susreta sa članovima	Izveštaj MBA	4.500			4.500	MBA
3.5.1.6	Unaprijeđen stepen komunikacije i saradnje između biznis sektora i NVO	Promocija baze podataka društveno odgovornih praksi i socijalnog preduzetništva	Press clipping stampanih i elektronskih medija	0		0		CRNVO
3.5.2	<i>Zadatak: Jačanje društvene odgovornosti u preduzećima</i>							
3.5.2.1.	Procijeniti nivo društvene odgovornosti MSP u Crnoj Gori	Sprovedeno istraživanje o izvještavanju o društveno-odgovornim aktivnostima preduzeća u CG, publikovan Izveštaj na crnogorskom i engleskom jeziku; unaprijeđena informisanost o značaju izvještavanja i sprovođenju društveno-odgovornih aktivnosti	Sajt UPCG, press-clipping, publikacija izvještaja	10.000,00 €			10.000,00 €	UPCG
3.5.2.2.	Osmisliti i realizovati kampanju u cilju informisanja i podizanja svijesti MSP o društvenoj odgovornosti	Organizovan 1 okrugli sto o društvenoj odgovornosti-DO	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP Mreža za društvenu odgovornost					Direkcija za razvoj MSP/ Mreža za društvenu odgovornost
		Unaprijeđena svijest o DOP-u kroz uključivanje predstavnika Mreže prilikom izrade strateških dokumenata u kojima bi se mogao uvrstiti pojam DO	Izveštaj Mreže za društvenu odgovornost					Mreža za društvenu odgovornost

		Promovisana aktivnost reciklaže u cilju unaprjeđenja DO					
		Dalja promocija standarda MEST ISO 26000 Smjernice za društvenu odgovornost, kao i benefita od primjene ovog standarda Približavanje zainteresovanim stranama koncepta društvene odgovornosti	Izveštaj Tehničkog komiteta za društvenu odgovornost	Realizacija aktivnosti zavisi od raspoloživih sredstava			MORIT/Institut za standardizaciju/ Direkcija za razvoj MSP
		Unaprjeđenje kapaciteta i podizanje svijesti aktera u dijelu izvještavanja o društveno-odgovornim aktivnostima (tzv. social reporting) kroz pregled situacije u svim državama ponaosob, dizajn i implementacija paketa podrške za izvještavanje, kao i njegova distribucija. Pored, organizovaće se i niz edukativnih i praktičnih događaja; ojačani kapaciteti MSP i drugih institucija	Sajt UPCG, press-clipping, relevantne publikacije	18.000,00€		18.000,00€	UPCG
		Informisati članove o aktivnostima mreže za DOP	Izveštaj MBA	1.000			1.000 MBA
		Pokrenuta treća generacija Skole DOP	Lista evidencije, video zapisi, press clipping štampanih i elektronskih medija	15000			15000 CRNVO

		Objavljena najmanje 2 izdanja DOP newsletter-a	DOP newsletter dostupni na web sajtu CRNVO	1000			1000	
3.6	Operativni cilj: Statističko praćenje i promocija MSP i preduzetništva							
3.6.1.	<i>Zadatak: Unaprijediti statističko praćenje i istraživanja o MSP</i>							
3.6.1.1.	Kreirati specifične baze MSP	Kontinuirano ažurirana baza podataka za uvoznike i izvoznike iz klase malih i srednjih preduzeća	Baza uvoznika i izvoznika kao i indikatori za klasu veličine po kojoj se oni klasifikuju na mala i srednja preduzeća koja se bave uvozom i izvozom	1.000	1.000			MONSTAT
		Kontinuirano ažurirana baza izvoznika	Elektronska baza izvoznika Direkcije za razvoj MSP					Direkcija za razvoj MSP
		Ažurirati i unaprijediti bazu članova MBA	Baza	1.000			1.000	MBA
		Unaprijeđena i ažurirana baza podataka MSP	Baze UPCG, Izvještaj UPCG					UPCG

3.6.1.2.	Uspostavljanje pouzdanih statističkih podataka u skladu sa indikatorima EUROSTAT	U planu je Formiranje radne grupe za statističko praćenje MSP u skladu sa Zaključkom Vlade CG broj 08-3126/3 od 16.01.2014 Kontinuirano azuriranje baze podataka iz internih i eksternih izvora	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP/MONSTA /Poreska uprava Statisticki podaci o poslovanju privrednih subjekata (medju kojima spadaju i mala i srednja preduzeca) uradjeni u skladu sa EUROSTATOVIM preporukama, za 2014 godinu , bice objavljeni do 15 juna 2015 god.	2.000	2.000			Direkcija za razvoj MSP/MONSTAT/PU/CBCG MONSTAT
3.6.1.3	Istrazivanje o poslovanju srednjih I velikih preduzeca	Istrazivanje sprovedeno u aprilu 2015.godine za 2014.godinu. Obrada podataka u toku.	Baza podataka o srednjim i velikim preduzecima	8.279	8.279			MONSTAT
3.6.2	<i>Zadatak: Promocija evropskih vrijednosti u razvoju politike MSP i preduzetništva</i>							
3.6.2.1.	Sprovođenje principa SBA	Izvršena samoprocjena indikatora za dimenzije 1 i 8.a od strane nacionalnog ekspertskog SBA tima. /Izvršena procjena i ostalih dimenzija SBA akta	Izveštaj ME/Izveštaj Direkcije za razvoj MSP					ME/Direkcija za razvoj MSP

3.6.2.2.	Organizovanje SME Week	Održana 1 konferencija sa 40 učesnika	Promotivni materijal Izveštaj PKCG Izveštaj Direkcija za razvoj MSP	3.000			3.000	PKCG/Direkcija za razvoj MSP
3.6.2.3.	Nagrada za najboljeg preduzetnika i izvoznika u različitim kategorijama	Održana konferencija i dodijeljene nagrade	Izveštaj PKCG	9.000			9.000	PKCG
3.6.3.	<i>Zadatak: Podsticanje ženskog preduzetništva</i>							
3.6.3.1.	Razviti dodatne programe za podsticanje preduzetništva i samozapošljavanja žena	Realizovani edukativni programi (kursevi, treninzi, seminari) za podsticanje ženskog preduzetništva i samozapošljavanja žena.	Izveštaj APŽ	8.000		7.000	1.000	APŽ
		Realizovan program podrške razvoju ženskog preduzetništva	Izveštaj PKCG					PKCG
		Realizovan program podrške namijenjen podsticanju ženskog preduzetništva i samozapošljavanju žena (treninzi i seminari, uručeni ugovori o dodjeli grantova)	Izveštaj o radu UPCG, veb sajt UPCG, press clipping	9.917,00 €			9.917,00 €	UPCG
3.6.3.2.	Unaprijediti ulogu poslovnih udruženja žena	Realizovan nastavak aktivnosti pružanja organizovane podrške radu APŽ, kao i promocije značaja, uloge i dobrih poslovnih praksi APŽ i njenih članica (žene u biznisu i menadžmentu)	Izveštaj o radu UPCG, veb sajt UPCG, press clipping	/			/	UPCG

		Ostvarena saradnja sa udruženjima poslovnih žena na lokalnom, regionalnom i međunarodnom planu. Ažurirana baza podataka APŽ o ženama preduzetnicama. Povećan broj članica APŽ. Ostvarena saradnja APŽ sa UPCG, PKCG, Direkcijom za razvoj malih i srednjih preduzeća, Udruženjem preduzetnica CG po pitanju kreiranja mjera i politika razvoja ženskog preduzetništva.	Izveštaj APŽ	1.500		1.000	500	APŽ
		Inovirana baza podataka žena preduzetnica –članica PKCG	Izveštaj PKCG	1.000			1.000	PKCG
3.6.3.3.	Jačati međusobnu saradnju, kao i saradnju žena preduzetnica sa drugim udruženjima (networking)	Potpisani sporazumi o saradnji sa ostalim udruženjima u zemlji i regionu. Organizovan Sajam ženskog preduzetništva (april 2015. Bar Market, Bar). Saradnja sa GTF-om i SEECCEL-om u okviru projekta „Žensko preduzetništvo-motor za stvaranje radnih mjesta u jugoistočnoj Evropi. Učestvovanje na Internacionalnom sajmu i konferenciji „Snaga žene” u Sarajevu, 14-17. maj 2015. Učešće na kongresima, sajmovima, konferencijama i drugim događajima u cilju	Izveštaj APŽ	7.000		6.500	500	APŽ

		networkinga i promovisanja APŽ.						
3.6.3.4.	Pojačati promotivne aktivnosti	Promovisano žensko preduzetništvo u srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama. Promovisane članice Asocijacije poslovnih žena. Kontinuirana medijska promocija aktivnosti i ostvarenih rezultata APŽ. Objavljena info brošura o uspješnim preduzetnicama. Reprint leaflet-a i rollup-a Asocijacije poslovnih žena.	Izvještaj APŽ	4.500		4.500		APŽ

		Intezivirane promotivne aktivnosti UPCG (ranije započete i planirane) usmjerene na afirmaciju i razvoj ženskog preduzetništva; Medijska promocija ženskog preduzetništva i uspješnih preduzetnica iz CG u okviru emisije „Biznis info” koja se emituje na TVCG (emisija se realizuje u saradnji TVCG i UPCG)	Izveštaj o radu UPCG, veb sajt UPCG, press clipping					UPCG
3.6.3.5.	Sprovesti istraživanje o stanju ženskog preduzetništva u Crnoj Gori	Sprovedeno istraživanje i kreirana baza podataka o „stvarnim” vlasnicama preduzeća u CG	Izveštaj APŽ	3.000		3.000		APŽ
		Realizovan nastavak aktivnosti čiji je cilj dalja analiza stanja/razvoja ženskog preduzetništva u CG	Izveštaj o radu UPCG, veb sajt UPCG, press clipping					UPCG
3.6.3.6.	Otvaranje posebne kreditne linije za postojeće preduzetnice ili start up	Kreditne linije za žene u biznisu i start uppreduzeća postoje već nekoliko godina unazad. I u 2015. godini su raspisane ove kreditne linije po izuzetno stimulativnim uslovima	Godišnji plan IRFCG	Budzet u okviru 2.1.1.1.				IRFCG
		Tokom 2015. godine realizovaće se kreditna podrška ženskom preduzetništvu pod povoljnim uslovima (U okviru Inoviranog programa samozapošljavanja koji realizuje ZZZCG)	Izveštaj ZZZCG	Budžet u okviru 4.2.1.2.				ZZZCG

3.6.3.7.	Uvođenje godišnje nagrade za najuspješnije preduzeće čiji je vlasnik žena	Uspostavljena godišnja nagrada APŽ za najuspješnije poslovne žene –preduzetnice i menadžerke.	Izveštaj APŽ	10.000		9.000	1.000	APŽ	
3.6.3.8.	Edukacija postojećih i potencijalnih preduzetnica (koncept LLL, usvajanje posebnih znanja i vještina, mentoring i sl)	Realizovan nastavak aktivnosti po pitanju edukacije postojećih i potencijalnih preduzetnica (seminari, treninzi)	Izveštaj o radu UPCG, veb sajt UPCG, press clipping	1.000,00 €			1.000,00 €	UPCG	
		Realizovan program seminara za žene preduzetnice	Izveštaj PKCG	2.000			2.000	PKCG	
		Organizovana 2 seminara							
		Organizovano nekoliko seminara za postojeće i potencijalne preduzetnice. Organizovana studijska putovanja članica APŽ.	Izveštaj APŽ	6.500		6.000	500	APŽ	
	Realizovana najmanje 3 ciklusa edukacije za žene (marketing, menadžment, brendiranje)		Izveštaj Direkcije za razvoj MSP					Direkcija za razvoj MSP	
3.6.3.9.	Koncipiranje Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.	Urađena Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2015/2020 sa okvirnim Akcionim planom Organizovana najmanje 2 okrugla stola na temu ženskog preduzetništva	Izveštaj Direkcije za razvoj MSP Dokument Strategije	2.204	2.204			Direkcija za razvoj MSP	

STRATEŠKI CILJ 4. PODRŠKA POČETNICIMA U BIZNISU – START UP

	Aktivnosti	Očekivani rezultati	Izvori verifikacije	Procjena potrebnih finansijskih sredstava Izvori	Nadležnost
--	------------	---------------------	---------------------	---	------------

				Ukupno	Javni sektor	Donatori	Privatne institucije	
4.1.	Operativni cilj: Jačanje institucionalne infrastrukture za podršku započinjanja biznisa							
4.1.1.	<i>Zadatak: Uspostavljanje politike razvoja mreže inkubatora i obezbjeđivanje potrebnih uslova za započinjanja biznisa</i>							
4.1.1.1.	Proširiti poslovne aktivnosti i usluge inkubatora	Unaprijeđena infrastruktura podrške preduzetnicima, kroz održane treninge edukacije kadrova i kroz pomoć preduzetnicima prilikom traženja adekvatnih izvora finansiranja. Unaprijeđena logistička podrška stanarima BsC Bar inkubatora kroz poslovne aktivnosti i usluge. Organizovani sastanci stanara inkubatora sa potencijalnim međunarodnim partnerima u zemlji i inostranstvu.	Izveštaj Biznis inkubatora	8.000		8.000		BsC Bar
4.1.1.2.	Formirati inkubator opšteg karaktera na sjeveru Crne Gore	Uspostavljen biznis inkubator u Beranama (EU projekat IPA 2011 "Inter-Municipal Development Grants Programme"),finansiran iz sredstva Delegacije Evropske Unije i iz budžeta.	Izveštaji opština Berane, Bijelo Polje, Plav, Rožaje, Plav i Andijevica					Opštine Berane, Bijelo Polje, Rožaje, Plav i Andijevica
4.1.1.3.	Poboljšati saradnju između samih inkubatora, kao i sa inkubatorima iz regiona	Realizovani međunarodni projekti u kojima su uključeni biznis inkubatori. Ostvarena saradnja sa inkubatorom u Beranama.	Izveštaj BI					Izveštaj BI
4.1.1.4.	Pojačati promotivne aktivnosti i podići svjesnost o značaju	Realizovane aktivnosti na planu promocije značaja	Izveštaj BI	4.000		4.000		Izveštaj BI

	razvoja inkubatora	inkubatora u cilju pospešivanja mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja svršenih studenata Univerziteta kroz jačanje njihovih preduzetničkih vještina i njihovo motivisanje za osnivanje start - up kompanija.						
4.2	Operativni cilj: Unaprjeđenje kvaliteta i dostupnosti finansijske podrške							
4.2.1.	<i>Zadatak: Olakšavanje pribavljanja nedostajućih sredstava za započinjanje sopstvenog biznisa</i>							
4.2.1.1.	Realizovati kreditnu liniju za podršku početnicima u biznisu -Start up	Očekuje se veći odaziv početnika i mladih u biznisu.	Izveštaji IRFCG	Budzet u okviru 2.1.1.1.				IRFCG
4.2.1.2.	Realizovati programe za samozapošljavanje	Tokom 2015. godine realizovaće se kreditna podrška za 25-40 kredita kojim će se omogućiti otvaranje 40 novih radnih mjesta Planirana je realizacija 12-15 seminara na koje će pohađati 100-120 nezaposlenih lica	Izveštaj ZZZCG Izveštaj ZZZCG	200.000	200.000			ZZZCG
4.3.	Operativni cilj: Unaprjeđenje kvaliteta i dostupnosti nefinansijske podrške							
4.3.1	<i>Zadatak: Razvoj usluga kojima se obezbeđuje sticanje potrebnih znanja i vještina za započinjanje sopstvenog biznisa</i>							
4.3.1.1.	Pripremiti informatore i priručnike o tome kako započeti posao	Uradiće se i distribuirati 300 priručnika kako započeti sopstveni sistem	Priručnik Izveštaj ZZZCG	1.000	1.000			ZZZCG
		Donijeti odluku o izradi informatora (reviziji brosure Vodič za otpočinjanje biznisa u CG) do 2015. godine	Izveštaj o radu UPCG					UPCG

4.3.1.3.	Realizacija obuka za početnike u biznisu	Tokom 2015. godine realizovaće se progrma Virtuelna preduzeća kroz koje će se obučiti 16 lica za samostalno otpočinjanje biznisa	Izveštaj ZZZCG	6319	6319			ZZZCG
		Tokom 2015. godine realizovaće se progrma "Mladi su naš potencijal – pružimo im šansu", osposobljavanje 50 visokoškolaca koji će se iz oblasti preduzetništva	Izveštaj ZZZCG	400.000	400.000			ZZZCG
		Pripremiti plan obuke za početnike u biznisu do kraja 2015. godine	Izveštaj o radu UPCG					UPCG
4.3.1.4.	Promocija značaja započinjanja sopstvenog biznisa	Realizovana obuka za započinjanje sopstvenog biznisa i 4 praktične radionice, 10 radionica iz oblasti omladinskog preduzetništva	Izveštaj Inkubatora	8.400		8.400		Izveštaj BI
		Uradiće se i distribuirati 1.000 flajera kako započeti sopstveni sistem	Lifleti Izveštaj ZZZCG	100	100			ZZZCG